

Hepatit A – aktuellt utbrott och vaccination inför utlandsresa

Sedan slutet av februari har tio fall kopplas till ett utbrott av hepatit A där den misstänkta smittkällan är färska dadlar från Iran. Det senaste fallet insjuknade 17 april, och vid typning har man kunnat konstatera att flera olika typer florerar. Analyserna av dadlar har inte kunnat påvisa hepatit A virus och det finns fortfarande inget specifikt misstänkt varumärke. Än så länge är det för tidigt att säga att utbrottet är över även om toppen för utbrottet verkar ha passerat.

Inför sommaren vill vi också passa på att påminna alla er som träffar familjer och barn som ska resa till länder där hepatit A förekommer endemiskt att de behöver vaccineras inför resan. De allra yngsta barnen kan sakna eller endast ha milda symtom men ändå sprida smittan effektivt i sin närmiljö som i familjen och på förskolan efter att de kommit hem.

Länk till affisch; [Vaccinera dig och dina barn mot hepatit A innan resan](#)

Yersinia i Sverige och Danmark

Normalt sett är Yersinia en ganska ovanlig tarminfektion i Sverige, med mellan 200-300 fall per år. Sedan början av mars har man sett en ökning som beror på ett aktuellt utbrott med Yersinia O3 med fall i de flesta regioner i landet, även i vår region. Det är framför allt vuxna, inklusive unga vuxna, som insjuknat. Även Danmark har haft utbrott med Yersinia som vid jämförelse visat sig vara samma typ av bakterie som i Sverige. Eftersom smittan är spridd i såväl Sverige som Danmark, tror man i första hand på livsmedelsburen smitta där en av misstankarna handlar om färsk spenat från Sydeuropa, men utredning pågår fortfarande.

Papegojsjuka

Under vintern/ våren 2018-19 har ovanligt många i Sverige insjuknat i papegojsjuka (psittakos) som är en luftvägsinfektion som orsakas av bakterien Chlamydia psittaci. I Region Örebro Län har 3 fall anmälts sedan årsskiftet, jämfört med noll fall under 2018. Sjukdomen varierar från ett lindrigt influensatillstånd till lunginflammation av mer allvarlig karaktär och infektionen kan botas med antibiotika. Smittöverföring sker ofta genom inandning av bakterier som finns i avföringen hos smittade fåglar. Många av de som smittats under vintern hade varit i kontakt med vilda fåglar och en särskild risk att smittas finns vid rengöring av fågelbord, där torkad avföring kan damma upp.

Det är i de regioner man har diagnostik uppsatt för psittakos som man också upptäckt fall, vilket talar för en underdiagnostik nationellt. Samtidigt är det så att man i de nationella riktlinjer som finns för atypisk pneumoni täcker in behandling av papegojsjuka.

Eftersom det inte finns någon övervakning av Chlamydia psittaci hos vilda fåglar i Sverige, vet man inte riktigt hur vanligt förekommande det är, men i en svensk studie var prevalensen hos småfåglar 3%. Stressade fåglar utsöndrar större mängd bakterier och sannolikt varierar mängden bakterier också med årstid.

Smittskydd & vårdhygien Region Örebro Län

Sekreterare **Jenny Holmkvist** **Tfn 019 - 602 11 30** jenny.holmkvist@regionorebrolan.se

Adress: Smittskyddsenheten, USÖ, 701 85 ÖREBRO, Fax: 019 - 12 74 16, E-post smittskydd@regionorebrolan.se

Epidemisjuksköterska	Anne Lennell	Tfn 019 - 602 34 43	anne.lennell@regionorebrolan.se
Smittskyddsläkare	Gunlög Rasmussen	Tfn 019 - 602 35 81	gunlog.rasmussen@regionorebrolan.se
Bitr. Smittskyddsläkare	Anna Lange	Tfn 019 - 602 2241	anna.lange@regionorebrolan.se
Stramaordförande	Anja Rosdahl	Tfn 019 - 602 1157	anja.rosdahl@regionorebrolan.se

Adress: Vårdhygien, USÖ, 701 85 ÖREBRO, Fax: 019 - 12 74 16 E-post vardhygien@regionorebrolan.se

Samord. hygiensjuksköterska	Annethe Thegel	Tfn 019 - 602 20 43	annethe.thegel@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Maria Ekelöf	Tfn 019 - 602 11 99	maria.ekelof@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Ann-Sofi Mattsson	Tfn 019 - 602 23 21	ann-sofi.mattsson@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Cathrine Binett	Tfn 019 - 602 10 38	cathrine.binett@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Gunnar Hagström	Tfn 019 - 602 52 88	gunnar.hagstrom@regionorebrolan.se
Hygienläkare	Johanna Furberg	Tfn 019 - 602 35 41	johanna.furberg@regionorebrolan.se
Hygienläkare	Charlotta Hellbacher	Tfn 019 - 602 34 42	charlotta.hellbacher@regionorebrolan.se
Hygienläkare	Torbjörn Noren		torbjorn.noren@regionorebrolan.se
Hygienläkare (MRB)	Bo Söderquist	Tfn 019 - 602 35 71	bo.soderquist@regionorebrolan.se

Rotavirus i allmänna barnvaccinationsprogrammet

Rotavirus är en mycket smittsam mag- och tarminfektion, och nästan alla små barn insjuknar en eller flera gånger de första levnadsåren, vilket skapar en stor sjukdomsburda såväl i familjen som inom sjukvården. Sedan 2006 finns 2 effektiva vacciner på marknaden och 1 september i år införs vaccination mot rotavirus i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn. I Region Örebro län började man med vaccination till spädbarn redan hösten 2016, men i och med att det nu kommer att ingå i det allmänna vaccinationsprogrammet behövs inte längre läkarordination utan behörig sjuksköterska kan självständigt ordinera vaccin mot rotavirusinfektion. Vaccination ges med 2 eller 3 doser beroende på vilket vaccin som ges, och första dosen ges redan vid 6 veckors ålder. Det är de yngsta barnen som riskerar svårast sjukdom, och därför är det viktigt att påbörja vaccinationen så tidigt. Genomgången vaccination ger en skyddseffekt på över 90% mot allvarlig rotavirusinfektion.

Mässlingsvaccination för personal inom vård och omsorg

Under våren har det i olika delar av Sverige rapporterats om personer som insjuknat i mässling och hunnit exponera ett stort antal individer innan och även i samband med att de sökt vård. WHO har rapporterat om en inte mindre än fyrfaldig ökning av antal mässlingsfall runtom i världen under första kvartalet i år. Det är otroligt viktigt att alla som arbetar inom vård och omsorg och som saknar en naturlig immunitet från genomgången sjukdom är vaccinerade med 2 doser vaccin. [PM vaccination av personal i H o S](#)

Vi kan också glädjande meddela att Regionhälsan från och med i höst kommer kunna erbjuda mässlingsvaccin när skydd saknas hos anställd.

Fortsatt spridning av Ebola i östra Demokratiska republiken Kongo

Smittspridningen av Ebola fortsätter i östra DRC med en ökning av antal nya fall varje vecka och där utbrottshanteringen försvåras av den bristande säkerhetssituationen på plats. Hittills (mitten av maj 2019) är fler än 1600 smittade och över 1100 har avlidit. Bland de smittade finns även vårdpersonal. Ett stort antal individer är vaccinerade där preliminära (opublicerade) data visar på bra skyddseffekt av vaccinet. Eftersom det inte sker turistresor till DRC finns ingen stor risk för global smitta. Det är däremot viktigt med välfungerande rutiner vid eventuell situation där hälsopersonal som arbetat på plats i Ebola-drabbat område återvänder till Sverige.

Ny information på webben, vad gör man vid positivt provsvar, Smittsamma sjukdomar A-Ö

Under våren har vi arbetat fram en sida på webben med kortinformation om smittsamma sjukdomar och hur man ska göra vid positivt provsvar med omhändertagande, förhållningsregler, smittspårning och klinisk anmälan. Se länk; <https://www.regionorebrolan.se/sv/Halsa-och-varld/Mikrobiologi1/Smittskyddsblad/>

Och så till sist en glädjande nyhet om sprutbytesmottagning

För flera år sedan togs ett viktigt politiskt beslut i RÖL om att öppna en sprutbytesmottagning. Beslutet blev verklighet den 28 maj då sprutbytesmottagningen invigdes i nyrenoverade lokaler på bottenvåningen i A-huset. Mottagningen drivs i Infektionsklinikens regi och kommer hålla öppet tisdags- och torsdageftermiddagar kl. 13-16. På plats finns personal med kompetens inom infektions- och beroendevård, med möjlighet till annan medicinsk hjälp vid behov.

Sprutbyte är en viktig hälsofråga för personer med injektionsmissbruk, där mottagningen ska fungera som en kontaktyta mot hälso- och sjukvård. Det handlar också om att förebygga smittspridning av blodsmitta och andra infektioner som förekommer i ökad utsträckning hos personer som injicerar. Såväl WHO som Folkhälsomyndigheten har satt upp ett tydligt mål som syftar till eliminering av hepatit C, där sprutbyte ingår som en viktig del för att nå målet. Varje år diagnosticeras mellan 1000-1500 nya fall av hepatit C i Sverige, vilket motsvarar drygt 40 fall i vårt län, och de flesta av dem är smittade via injektionsmissbruk.

Utöver att byta kanyler och sprutor handlar verksamheten om testning, förebyggande vaccination mot hepatit A och B, samt att kunna lotsa vidare för behandling av nupptäckta infektioner som hepatit C och sexuellt överförbara sjukdomar. En viktig del i verksamheten är också att erbjuda kontakt med beroendecentrum för att på sikt nå drogfrihet.

Med det vill vi önska våra läsare en bra och smittfri sommar!